

Jaarverslag 2018

“Later is gisteren al begonnen”

Jaarverslag 2018 SLG

Dit is het Jaarverslag van de Werkgroep Leefbaarheid Gerwen (ondergebracht in de Stichting Leefbaarheid Gerwen. WLG wordt feitelijk gevormd door een grote groep vrijwilligers die in commissieverband aan elkaar gelieerd zijn in diverse 'diensten'. WLG is het uitvoeringsorgaan van SLG).

Hieronder volgen:

1. Inleiding
2. Idee-plan-actie, krachten en valkuilen,
3. Nieuw en ongewis
4. Wat nog te doen valt

1. INLEIDING.

Nu 2018 afgesloten is, valt de balans weer op te maken om een beeld te krijgen van de plaats die WLG in Gerwen heeft. Dat doen we in een jaarverslag....niet omdat het moet, maar omdat we er trots op zijn het verhaal te mogen vertellen.

Het gaat er in dit geval niet om compleet te zijn, maar een doorsnede te geven van wat WLG nú is.

Het lijkt geen twijfel dat er een rol voor WLG is weggelegd, als voorbeeld van een burgerinitiatief dat door vrijwilligers gedreven wordt. Vanzelf we trots! Want wat al sinds jaar en dag door een grote groep betrokken dorpsgenoten wordt gedaan en wat nog steeds een groeiend aanbod is, mag er zijn. Ja! er zouden meer mensen aan kunnen participeren en ja! de spreiding in leeftijd zou meer conform de demografische gegevens kunnen. Maar wie er gebruik van maken zijn allemaal tevreden mensen. Zij zijn 'ingestapt' en doen mee. Zij genieten dan ook van wat ze krijgen en van het extra dat er mee samenhangt: nieuwe betrokkenheid, vriendschappen en veel luisterende oren. Wie nu redeneert dat het later wel komt, doet zichzelf tekort. Hieronder een schets van wat er zoal gedaan wordt met de valkuilen en krachten; daarna een paar van de initiatieven uitgelicht en tot slot een schets van wat er nog te doen valt

2. IDEE-PLAN-ACTIE, KRACHTEN EN VALKUILEN

Al bijna een decennium lang komen en gaan de ideeën die bij WLG leven. Sommige daarvan zijn een sterk concept gebleken, van andere leren we in de praktijk dat het animo minder kan worden. Om ze een label te kunnen geven zetten we de 'diensten en initiatieven' op een rij en kwalificeren ze zonder daarmee marktwaarde te geven.

Krachtig:

Een centraal initiatief is *de Inloop*. Het is een bewezen sterk concept met een vaste kern bezoekers. Daar vanuit gaat wervende kracht, naar lezingen en workshop die een á twee keer in de maand geboden worden. Zeer geschikt voor zowel mobiele als minder mobiele bezoekers. Een kop koffie en (soms aangrijpende) gesprekken maken altijd deel uit van wat er 's maandags 's middags gebeurt.

De *wandeling van maandag middag* is voor de mobiele bezoekers een vast ankerpunt. De groep kan wisselen, maar kent eveneens een kern. De deelnemers schuiven bij de andere Inloop-gasten aan als ze een uur gelopen hebben.

Op vrijdagen is er voor de mobiele dorpsgenoten de wekelijks *fietstocht* die overigens ook deelnemers trekt uit Nuenen en Nederwetten. In de maanden dat er niet gefietst wordt, staan een aantal *museumbezoeken* op de agenda, welke eveneens voor deelnemers uit Nuenen en Nederwetten aantrekkelijk blijken te zijn.

Tot slot hoort ook de *Creatieve Markt* in dit rijtje. In enkele jaren staat er een markt waarvan de deelnemende gasten zelf zeggen dat ze zelden zo'n sfeervolle, goed georganiseerde en ontspannen sfeer mee maken.

Matig:

De diensten die via Digitaal Dorpsplein Gerwen worden aangeboden (vervoer, technische klusjes, administratieve ondersteuning etc.) vinden moeilijk hun weg. Sporadisch doet iemand een beroep op de mogelijkheden. Intussen wordt af en toe wel uit de pool geworven als er speciale activiteiten zijn waar extra vrijwilligers voor nodig zijn. Een uitzondering vormt sinds kort de vervoersdienst die extra inzet kent door het 'mantelzorgproject' (zie verderop: "Den Huikert").

Waardevol:

Een kleine maar actieve groep vrijwilligers die samen de 'bezoekersgroep' vormen, heeft in gezamenlijkheid een uitermate fijngevoelig antenne-netwerk uitstaan. Daarmee worden veel signalen gevangen die melden dat er in gezinnen iets gebeurt of gebeurd is, waaraan zij vervolgens aandacht besteden. Je zou het een heel voorzichtige vorm van bemoeizorg kunnen noemen. En het wordt zeer gewaardeerd !

Lastig:

Het betrekken van schoolgaande jeugd en ouders. We merken dit aan het aflopende aantal deelnemers aan speciale activiteiten. De samenhang met de krimp van het leerlingenaantal van Brede school Heuvelrijk laat zich raden. Het absolute aantal potentiële deelnemers, is dus simpelweg teruggelopen. In samenspraak met de schoolleiding wordt wel gezocht naar openingen en het te kiezen van up-to-date aanbod om interesse te wekken.

Gretig:

"Ittemee" mag zich verheugen op grote belangstelling. Omdat inschrijving noodzakelijk is, blijkt al vroeg in de maand dat de volgende maaltijd helemaal is volgeboekt en potentiële gasten op een wachtlijst komen. Dat maakt dat de samenstelling van de groep gasten maandelijks anders is....al zijn er altijd een aantal die een vaste kern vormen.

3. NIEUW EN ONGEWIS:

Koffieconcerten.

In het najaar van 2018 is een begin gemaakt met 'koffieconcerten' op zondagochtend. Door lichte muziek van diverse aard aan te bieden lag er weer een nieuwe mogelijkheid mensen 'op de been' te krijgen en een nieuwe ontmoetingsmogelijkheid te creëren. Bij het schrijven van dit jaarverslag hebben twee concerten plaatsgevonden. Daarbij was het aantal bezoekers bescheiden. De bezoekersaantallen van de eerste drie maanden van 2019 zullen bij de evaluatie doorslaggevend zijn of het aanbod in het seizoen 2019-2020 voortgezet zal worden.

Den Huikert.

“Den Huikert” is een 'huiskamer' voor mensen die zelf vinden dat zij baat hebben bij een dagactiviteit of van wie partner, kinderen of mantelzorger vinden dat zulks het geval is. Deelname als gast ontslaat ook de mantelzorger voor een moment van verplichtingen. In voorkomende gevallen speelt (dreigende) eenzaamheid door sociale, emotionele of mentale omstandigheden een rol.

WLG dacht met een dergelijk plan in een zeer vergrijzende woonkern, in een behoefte te voorzien. En dat doet het, gezien de snelheid waarmee het aantal gasten groeit. Immers bij de overweging om van start te gaan speelde voortdurend het gegeven dat de 'autochtone' Gerwenaren met hun grote netwerken niet snel geneigd zijn hulp te vragen, zeker niet aan 'import'-dorpsgenoten.

Aan het opstarten van “Den Huikert” is een lange periode van voorbereiden voorafgegaan. Het idee is al nagenoeg even oud als WLG, maar het plan liet zich lange tijd niet in een passende vorm gieten. En hoewel er al in 2017 zicht was op een locatie bleek bij de noodzakelijke fondsenwerving, dat er nogal zwaarwichtige haken en ogen aan zo'n te huren locatie hingen. Dat was een belangrijke reden voor het opschorten van de uitwerking van het plan. Pas toen in het ‘Huijsven’ een goede locatie gevonden werd zonder ingrijpende consequenties kon van het ‘idee-plan’ een ‘uitvoeringsplan’ gemaakt worden.

Met een dagactiviteit van 10.00 uur tot 15.00 uur met lunch en vervoersmogelijkheid wordt een compleet verzorgde invulling van de dag geboden.

Vooralsnog loopt het plan naar verwachting. De inhoudelijke ontwikkeling zal na het ‘inwerken’ de aandacht krijgen, synchroon met het aantal vrijwilligers dat betrokken raakt bij “Den Huikert”.

Er zal ook nog veel aandacht nodig zijn voor de exploitatie. Want met een eenmalige bijdrage in de vorm van subsidie, kan niet de exploitatie op lange termijn sluitend gemaakt worden.

Een bijdrage van de gasten zou dekkend moeten zijn als men er van uitgaat dat het een eigen initiatief is dat niet 'noodzakelijk' is. De kosten hoofdelijk omslaan betekent dat het maandbedrag ver uitstijgt boven de kosten aan eigen bijdrage die alle Nederlanders betalen (€17,50 per maand vanaf 1 januari 2019) voor alle professionele zorg die ze krijgen via WMO.

Hierover zal WLG met de gemeente in gesprek moeten, omdat de zorg die nu verleend wordt het gebruiken van professionele zorg uitstelt en daarom voordeel oplevert aan de gemeente.

4. WAT VALT ER NOG TE DOEN

Eén punt van aandacht in het WLG-werk is gelegen in de vergrijzing van het bestuur. Want de herstructurering van het bestuur in 2016 is geen verjonging geworden, maar een noodzakelijke omvorming van een ‘idealistisch’ naar een ‘functioneel – geïnstitutionaliseerd’ bestuur. Dat dwingt tot nadenken over korte lijnen en luisterende oren met/tot de uitvoerende vrijwilligers en het zoeken naar medebestuurders die een gepassioneerde relatie hebben met (onderdelen) van de leefbaarheid van Gerwen.

Het tweede gebied van aandacht betreft de verbanden tussen alle verenigingen, stichtingen en buurt- en belangen groeperingen. Er zijn een aantal groepen die doublures maken op het terrein waarop zij actief zijn. WLG heeft in haar beginjaren en steeds opnieuw bij het openen van nieuwe initiatieven, contacten gelegd met groeperingen die vergelijkbare activiteiten ontplooiden. Feit is dat het moeilijk, in ieder geval tot dusverre effect loos, is gebleken om vanuit een uitvoerende groep als WLG deze verbindingen en samenwerking tot stand te brengen. Misschien omdat WLG zelf ook belang heeft. Het zoeken naar een derde partij hoort tot de afwegingen om meer coherentie binnen de Gerwense betrokkenen te bewerkstelligen.

Een derde aandachtsterrein is een heel veld aan mogelijkheden: WLG heeft vanaf het begin alle initiatieven geënt op ideeën die voortkwamen uit uitgesproken behoeften. Voor het belangrijkste deel zijn die ook ontleend aan enquêtes van zowel WLG zelf (met ondersteuning van Fontys Hogeschool) als van het provinciaal onderzoeksbureau PON.

Daaruit zijn keuzes gemaakt en is de tijd genomen om initiatieven te laten aarden. Teveel activiteiten tezamen veroorzaken een soort 'kannibalisme': omdat het snel te veel is en een aantal initiatieven daardoor 'dood' gaan. Te weinig betekent ook dat gewenning optreedt en interesse kan afnemen. Daarom is inzetten van aangepaste of nieuwe initiatieven (diensten en activiteiten) een 'must'. Naast hetgene dat nu al functioneert en recentelijk is aangeboden, zal de aandacht gericht moeten zijn op wat er nog meer kan. Het is een soort levendigheid dat door de uitvoerders zowel als de gebruikers bijna als voorwaarde van leefbaarheid ervaren zal worden: zoals het steeds verversen van de zuurstof in je bloed.

Het is niet noodzakelijk om zelf alles te bedenken als er een PON-rapport ligt van 2014. Bij herlezen daarvan blijkt het terecht, dat het niet na een jaar 'op de stapel' is gelegd.

WLG is van plan daaruit opnieuw te putten, om de woongemeenschap van Gerwen met nieuwe activiteiten weer 'op te schudden'. Wie de moeite neemt om het rapport: "Heeft Gerwen in de toekomst Zorg of zorgen?" op het Digitaal Dorpsplein Gerwen (<https://www.digitaal-dorpsplein-gerwen.nl/?s=pon>) terug te lezen, zal daarin voldoende suggesties vinden die daar aan bijdragen. Vanaf blz. 37 e.v. valt te zien welke suggesties er waren en waar WLG de schouders onder wilde zetten.

Er is veel gebeurd. Geen twijfel is er mogelijk over de bijdrage van WLG aan de leefbaarheid in Gerwen. Dat wil geenszins zeggen dat het tijd is om in zelfgenoegzaamheid te gaan rusten.

Voor eenieder die vindt dat het later wel komt, geldt de boodschap: Later is gisteren al begonnen. (voor een variant luister hier naar Het Klein Orkest: "Later is allang begonnen" <https://www.youtube.com/watch?v=LYXDtAbRt98>)

29 januari 2019
k.